

Amerikan halky neçüýn gahar-gazaba mündi?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 января, 2025

Amerikan halky neçüýn gahar-gazaba mündi? AMERIKAN HALKY NEÇÜÝN GAHAR-GAZABA MÜNDI?

Amerika ot-ýalnyň içinde! Şäherler ýakylyp-ýykylýar, polisiýanyň ulaglary we polisiýa bölümçeleri oda berilýär, dükanlar talanýar!

Dünýäniň iň güýcli ýurduny gahar-gazap gaplap aldy!

Polisiýa işgärleri tokly dubinkalar, göz ýaşardyjy gazlar, plastiki oklar ulanmak arkaly jynsparazlygy we faşizmi ýazgarýan halky saklamaga çalyşýar.

Sekiz ştatda goşun bölümleri çagyryldy, ýigrimi bäs şäherde köçä çykma gadagançylygy girizildi.

Bularyň ählisi üç gün arakesme bilen iki garaýagyz ýigidin öldürilendigi sebäpli boldumyka?

Ýok! Polisiýanyň deslapky zalymlygy halkyň sabyr käsesini dolup-daşdyran iň soňky damjadır.

Adamlaryň ýüreginden pürkülip köcelere dökülen ýigrenç Prezident Trampyň faşizmine garşıy görkezilen garşylykdyr.

■ “DEM ALYP BILEMOK!”

Derek Çauwin atly bir akýagyz polisiýa işgäri ýere ýatyran Jorj Floýd atly bir garaýagyzyň bogazyna dyzy bilen basýar. Görgüli:

– Dem alyp bilemok... Dem alyp bilemok... – diýip iňleýär.

Emma jynsparaz poliseý şeýle bir wagşy, şeýle bir ynsapsyz, şeýle bir rehim-şepagatsyz... Ol dyzyny adamyň bokurdagyndan çekenok...

Öldürme prosesi tegelek dokuz minut dowam edýär... Umytsyzlyk içre çyrpynýan adam ahyrsoňy ölüär.

Jenaýatyň hasam gorkunç tarapy bar, olam wakanyň bolan

ýerindäki beýleki üç sany akýagyz polisiýa işgäriniň garaýagyz adamyň ölümine perwaýsyzlyk bilen tomaşa etmeleri! Bu minutlar diňe garaýagyz ýigidiň däl, eýsem adamzadyň ölyän pursatlarydyr!

■ **TRAMPA GARŞY TOLGUNŞYK**

Ýüekleri szladan bu waka Amerikadaky jynsparazçylygyň ýigrenji ýüzüni ýene bir gezek görkezdi.

Akýagyz poliseýiň jenaýatyny tötänden şol ýerden geçip barýan biriniň el telefony bilen videoýazgy etmegi ABŞ-ny aýaga galdyrды, ýurduň çar künjünde galagoply wakalar ýüze çykdy.

Bu protest tsunamisi (tupany) diňe Jorj Floýd atly jenaýatda güman edilýän garaýagyz ýigidi akýagyz poliseýiň öldürendigi sebäpli asmana galdymy?

Ýok! Adamlary aýaga galdyran Prezident Trampyň ýöredýän akyl-paýhassyz syýasaty netijesinde ýurdy boýlan faşizmdi!

Jynsparazluk we işsizlik bilen birlikde Trampyň başly-barat çykyşlary halkyň halys etinden ötüp, süñküne ýetipdi!

■ **GÜLLE ÝAGYP BAŞLAR**

Protestçiler Ak tamy gabap, Prezidentiň oturýan ýerine howp salyp başlady welin, Tramp halka «Garakçylar!» diýip, sesiniň yetdiginden gygyryp, haýbat atmaga durdy:

– Talañçylyk başlasa, güllelerem ýagmaga başlar... Eger Ak tamyň haýadyny aşyp howlyň içine girseñiz, size adamçy itler, gizlin gullugyň işgärleri howply ýaraglar bilen hüjüm eder. Masgara bolarsyñyz!

■ **JYNSPARAZLYK WE FAŞIZM**

Amerikany “täzeden iň beýik döwlete öwürjekdiginı” aýdyp, wezipä gelen Tramp ýurtda täze faşizm döwrünüň başyny başlap, halky lapykeçlige uçratdy!

Polisiýanyň eden-etdiligininiň tarapyny çalýan, jynsparazçylykly, dinparaz, meçew beriji çykyşlary Trampyň ýakynlaşýan Prezidentlik saýlawynda ýeňiş gazańma mümkünçiliginı ep-esli azaltdy. Onuň indi Prezidentligi

gaýtadan gazarma ähtimallygy mömkin däl.
Barha artýan köpcülikleýin wakalar, hususanam garaýagyz işciler synpynyň, işsizleriň, garyplaryň, güzerany kynlaşan ähli adamlaryň nägileligi Trampyň ýaramaz, başly-barat we faşizmi ýatladýan paýhassyz hereketleri sebäplidir.
Amerikany koronawirus ýokanjyndan has beter jynsparazçylyk we faşizm ýakyp-ýandyrýar!
Dünýäniň birinji markaly ýurdunda birnäçe gün bări bolup geçirýän gynandyryjy, ganly wakalar diñe ABŞ-na däl, eýsem awtoritar häkimiyetlere, despotlyga we faşizme meýilli ähli ýurtlaryň ýolbaşçylaryna sapak bolmalydyr!

■ **Henek: YÜKİ ÇEKÝÄN KİM?**

Günümüzde birnäçe magnatyň başlaryny ýaýkap “Halymyz neneň borka?” diýip derdinmegi şu henegi ýatladýar:

Iki sany uly öküz arabany çekip barýarmış. Olaryň demi çykmasa-da, arabanyň tigirlерiniň jygylsy sesi iñläp janyňy alyp barýarmış.

Öküzler tigirlere seredip:

– Äl-eýt! – diýenmişler: – Size näme bolýar beýle? Yükü çekýän biz, iñleyänem siz!

■ **GÜNÜÑ SÖZI**

Demokratiýanyň kemçilikleri bar, emma bu kemçilikler ýene-de demokratiýanyň özi bilen düzedilýändir!

Rahmi TURAN.

«Sözcü» gazeti, 02.06.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby. Publisistika